

توضیح نارسایی کلیه :

کلیه ها دو عضو لوبیایی شکل هستند که در ناحیه پهلوها قرار دارند و محصولات زائد بدن را به صورت طبیعی از طریق ادرار دفع می کنند. با کاهش کارکرد کلیوی، این مواد در خون تجمع می یابند. نارسایی کلیوی هنگامی به وجود می آید که کلیه ها نتوانند فرآورده های زائد بدن را دفع نمایند و یا کارکردهای تنظیم کننده را اعمال کنند.

انواع نارسایی کلیه :

نارسایی حاد کلیه : وقتی است که به طور ناگهانی عملکرد کلیه متوقف می شود و اغلب، علت آن مسمومیت با سم ها، کاهش شدید فشار خون و صدمات یا انسداد در جریان ادراری می باشد. این حالت موقتی بوده و اغلب کلیه ها به عملکرد معمول و یا نزدیک به آن بر می گردند.

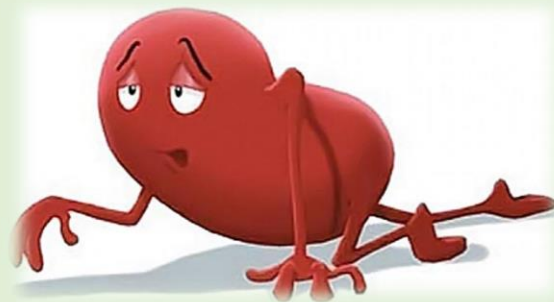
نارسایی مزمن کلیه : شدیدترین شکل بیماری کلیوی است که در آن کلیه قادر به انجام اعمال حیاتی خود نیست و فرد برای ادامه زندگی باید تحت دیالیز و یا پیوند کلیه قرار گیرد. نارسایی مزمن کلیه به آرامی رخ می دهد و در مراحل اولیه علائم خفیف دارد. بسیاری از افراد تا زمانی که عملکرد کلیه به ۲۵٪ نرمال خود می رسد از بیماری خود اطلاعی ندارند.

علل نارسایی مزمن کلیه :

- بیماری قند یا دیابت که رایج ترین علت است (مسئول ۳۵ تا ۴۰٪ موارد)
- فشار خون بالا (مسئول ۳۰٪ موارد)
- التهاب و آسیب کلیه ها
- بیماری های ارثی کلیه
- افزایش سن
- سابقه مصرف ضد دردها به مدت طولانی
- بیماری های خود ایمنی مانند لوپوس

عوامل خطر نارسایی مزمن کلیه :

- مصرف سیگار
- چاقی و کلسترول بالا
- دیابت نوع ۱ و ۲
- سیروز و نارسایی کبد
- سرطان مثانه و سرطان کلیه
- گرفتگی عروق خون رسان به کلیه ها

علائم نارسایی مزمن کلیه :

متأسفانه علائم زمانی بروز پیدا می کنند که صدمات غیر قابل برگشت رخ داده است

- افزایش فشار خون
- کاهش وزن غیر قابل توجیه
- خارش دائمی
- بی اشتها، تهوع و استفراغ
- انقباضات عضلانی، ضعف و سستی
- کاهش حجم ادرار یا نبود ادرار
- ورم صورت، پا و اطراف چشم به ویژه صبح
- درد سوزشی کف پاها، پاهای بی قرار
- سردرد، رنگ پریدگی و کم خونی

تشخیص نارسایی مزمن کلیه :

- ❖ آزمایشات خون و ادرار
- ❖ سونوگرافی، سی تی اسکن و ام آر آی
- ❖ نمونه برداری از بافت کلیه

درمان نارسایی مزمن کلیه :

اصل درمان، کاهش سرعت پیشرفت نارسایی کلیه و درمان عوارض بیماری می باشد که باید تحت نظر پزشک نفرولوژی باشد و شامل کنترل فشارخون و قند خون، اصلاح کم خونی، دیالیز و پیوند کلیه است.

دانشگاه علوم پزشکی کردستان
بیمارستان سینا کامیاران

پمفلت آموزشی نارسایی مزمن کلیه (CRF)

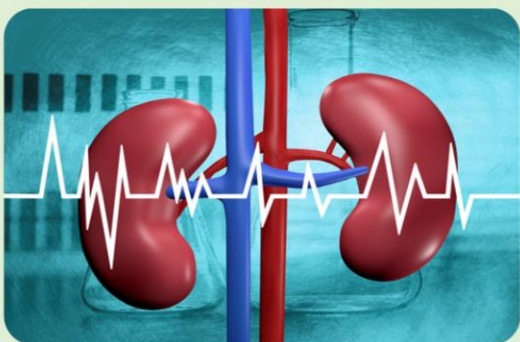
واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار

بازنگری سال ۱۴۰۳

منبع: برونر و سوارث

آموزش بیشتر در

ادامه مراقبت ها در نارسایی مزمن کلیه :

- ✓ در صورتی که مایعات کم شود، ممکن است تحمل تشنگی سخت باشد که اقداماتی نظیر مکیدن قاچ لیمو یا یک تکه یخ، خیس کردن لب ها با آب و جویدن آدامس می توان تا حدی بر آن غلبه کرد
- ✓ در صورت استفاده دائمی از سوند ادراری حتما آزمایش عفونت ادراری به طور مرتب گرفته شود
- ✓ در صورت استفاده از داروهای ضد فشارخون مانند کاپتوپریل ، لوزارتان و انالاپریل تحت نظر پزشک آزمایشات کارکرد کلیه به طور مرتب انجام شود
- ✓ در افراد دارای ضایعات نخاعی و یا دارای سابقه سکته مغزی که منجر به از کار افتادگی شده است ، مراجعه مرتب به پزشک و انجام آزمایشات مربوط به کلیه ضروری است
- ✓ پرهیز از مصرف مواد غذایی مانند سوسیس و همبرگر، گوشت نمک زده، انواع تن ماهی و غذاهای کنسروی ، زردآلو، موز، طالبی ، کیوی ، انجیر، کشمش و آب میوه های بسته بندی شده

مراقبت ها در نارسایی مزمن کلیه :

- همیشه نمی توان از بیماری نارسایی مزمن کلیه جلوگیری کرد ، با این حال رعایت برخی موارد می تواند بسیار کمک کننده باشد
- ✓ پرهیز از مصرف بیش از حد داروهای از بین برنده درد بدون نسخه مانند استامینوفن، آسپیرین و ایبوپروفن و در صورت داشتن نارسایی کلیه به طور کلی باید از مصرف این داروها اجتناب کرد
- ✓ حفظ وزن سالم به صورت افزایش فعالیت بدنی و کاهش دریافت کالری با نظر پزشک
- ✓ ترک مصرف سیگار و الکل
- ✓ در صورت امکان از تماس با فلزات سنگین، حلال ها یا سایر مواد سمی اجتناب شود
- ✓ در صورت وجود بیماری مزمن، حتما به طور دقیق به توصیه های پزشک عمل شود
- ✓ در صورت داشتن نارسایی مزمن کلیه، جهت اقدام به بارداری حتما با پزشک مشورت شود و در صورت باردار بودن تحت مراقبت های ویژه پزشک قرار گرفته شوید
- ✓ پرهیز از مصرف آب و مایعات زیاد در مراحل انتهایی بیماری کلیوی
- ✓ اندازه گیری و کنترل مرتب فشار خون